

Is België echt zo ‘onmenselijk’? Of heeft de Raad van State domweg maling aan een effectief Europees asielbeleid?

Posted on 29 juli 2025 by Calvin Schukkink

De Raad van State heeft geoordeeld dat Nederland geen alleenstaande mannelijke asielzoekers meer mag terugsturen naar België, omdat ze daar het risico zouden lopen op een ‘onmenselijke behandeling’. Nederland wordt zo gedwongen tot opvang van asielzoekers die hier feitelijk niet horen. Waarop baseerde de Raad dit oordeel? En: treedt Frankrijk binnenkort in de voetsporen van België?

Op 23 juli boog de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State zich over een geschil tussen de minister van Asiel en Migratie en een alleenstaande Afghaanse asielzoeker die vanuit België Nederland binnenkwam. De man deed in Nederland een aanvraag voor een verblijfsvergunning, die door de minister niet in behandeling werd genomen. De Europese Dublin-regels zeggen immers dat het eerste EU-land waar iemand asiel aanvraagt verantwoordelijk is voor die persoon.

De basis van deze regel is het zogeheten 'interstatelijk vertrouwensbeginsel': de minister mag ervan uitgaan dat alle EU-lidstaten op effectieve en gelijkwaardige manier bescherming bieden aan de grondrechten uit het EU-Handvest, het Vluchtelingenverdrag en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

'Structurele gebreken'

Maar de Raad van State stelde de minister in het ongelijk en schoof zo de Dublin-verordening aan de kant. Alleenstaande mannelijke asielzoekers zouden in België een groot risico lopen op 'onmenselijke behandeling' en op schending van hun mensenrechten. Asielzoekers die volgens de Dublin-regels asiel moeten aanvragen in België maar verblijven in Nederland, moeten daarom worden opgenomen in de nationale procedure, aldus de Raad.

In maart 2024 nog oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak dat de minister asielzoekers wél mocht terugsturen naar België. Volgens dezelfde instantie is dat nu dus niet meer aan de orde. Dat zou komen omdat België 'structurele gebreken' kent in de opvangsituatie en de rechtsbescherming voor alleenstaande mannelijke asielzoekers en omdat de Belgische autoriteiten hierover een 'onverschillige houding' zouden tentoonspreiden.

Wat betreft de opvang meent de bestuursrechter dat in er België niet direct reguliere opvangplaatsen beschikbaar zijn voor niet-kwetsbare alleenstaande mannen. Hoewel dat ook voor maart 2024 reeds het geval was, zou uit beschikbare informatie naar voren komen dat de Belgische autoriteiten er niet in zijn geslaagd nieuwe opvangplaatsen te openen, dat op de opening van nieuwe opvangplaatsen ook geen perspectief bestaat en dat onduidelijk is in hoeverre niet-kwetsbare alleenstaande mannen gebruik kunnen maken van de alternatieve nood- en daklozenopvang.

Daarnaast zou België ook geen effectieve rechtsbescherming weten te bieden aan asielzoekers. Uit een in april gepubliceerd rapport Amnesty International zou blijken dat Belgische rechters sinds 2021 in meer dan 10.000 zaken tot het oordeel zijn gekomen dat de Belgische autoriteiten het recht op opvang schenden. Inmiddels hebben rechters al meermaals dwangsommen opgelegd aan de Belgische autoriteiten, die ze tot op heden niet betaald hebben. België is in 2023 door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens veroordeeld voor schending van artikel

6 van het EVRM (effectieve rechtsbescherming) vanwege de niet-uitvoering van definitieve gerechtelijke beslissingen over de opvang van asielzoekers. Daar komt nog bij dat in maart 2025 een campagne is gestart om asielzoekers te ontraden naar België te komen voor opvang.

Enkele jaren geleden velde de Nederlandse rechter eenzelfde oordeel over Griekenland, Malta, Hongarije en Italië. Ook in deze landen zou sprake zijn van een gebrek aan opvangfaciliteiten, waardoor er voor asielzoekers een 'reëel risico' bestaat dat zij niet kunnen voorzien in basisbehoeften als onderdak, eten en stromend water. Het zou niet vreemd zijn als in de nabije toekomst een soortgelijke conclusie wordt getrokken over Frankrijk, want ook uit dat land zien we regelmatig beelden van op straat slapende asielzoekers en migranten.

Nederland wordt gestraft

Uit een in mei verschenen onderzoek van de IND bleek dat tussen 2017 en 2023 slechts 20 procent van de zogeheten 'Dublin-asielzoekers' succesvol werden overgedragen aan de verantwoordelijke EU-lidstaat. De 62.500 Dublin-claims die Nederland indiende, leidden slechts tot 12.750 overplaatsingen. In 2023 werd maar 14 procent van de Dublin-claimanten daadwerkelijk overgedragen aan de verantwoordelijke lidstaat. De Dublin-procedure is 'slechts in beperkte mate doeltreffend', concludeerde de IND.

Als gezegd: de Dublin-regels bepalen dat het eerste EU-land waar iemand asiel aanvraagt verantwoordelijk is voor die persoon. Behalve dus, naar oordeel van de Raad van State, als de asielopvang in dat land tekortschiet. Landen als Nederland, die de boel beter op orde hebben, worden zo gestraft. Je zou de minister van Asiel en Migratie bijna op het idee brengen om ook onze asielopvang eens flink te gaan verslechteren. Dan hoeven we tenminste niet meer de asielzoekers van onze burens op te vangen.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [**Doet u mee?**](#) Hartelijk dank!